

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено Вченою радою
Уманського НУС

(протокол № 6 від «14» 12 2016 р.)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Уманського НУС

О.О. Непочатенко

«14» грудня 2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА СТАЖУВАННЯ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА

1. Загальні положення

1.1 Цим Положенням визначаються види, форми, зміст, порядок, тривалість, періодичність та результати підвищення кваліфікації і стажування науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва (УНУС).

1.2 Положення спрямоване на реалізацію в УНУС системи безперервного навчання науково-педагогічних працівників.

1.3 Положення розроблено з урахуванням Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Статуту університету.

1.4 Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників є оновлення професійних знань, умінь і навичок, а також набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності.

1.5 Основними завданнями підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників є:

- оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетенцій і компетентностей в психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності;
- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання;
- набуття досвіду формування змісту навчання, з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків науково-педагогічних працівників, попередньо здобутої ними освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, інтересів і потреб особистостей;
- вивчення науково-педагогічного досвіду, сучасного виробництва, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки, техніки і виробництва та перспектив їх розвитку;
- розроблення конкретних пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки, техніки і виробництва;
- застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання.

1.6 Науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію та проходять стажування у вищих навчальних закладах, наукових, освітньо-наукових установах (далі – установа) України. При формулюванні теми стажування має бути визначена наукова складова та її відповідність дисциплінам, які викладаються науково-педагогічним працівником. УНУС забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати.

1.7 Якщо підвищення кваліфікації та стажування проходить з відривом від основного місця роботи науково-педагогічні працівники, які направлені на

підвищення кваліфікації та стажування, мають право на гарантії і компенсації, що передбачені законодавством України.

1.8 Відмова працівника від підвищення кваліфікації або проходження стажування без поважної причини може розглядатися як підстава для не продовження трудового договору (контракту).

II. Види, форми та організація підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників

2.1 Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників здійснюється за такими видами:

- довгострокове підвищення кваліфікації;
- короткострокове підвищення кваліфікації (семінари, семінари-практикуми, семінари-наради, семінари-тренінги, тренінги, вебінари, круглі столи тощо).

Стажування може бути самостійною складовою післядипломної освіти або складовою програми довгострокового підвищення кваліфікації.

2.3 Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється за денною, вечірньою, заочною, дистанційною формами навчання. Форми навчання можуть поєднуватись.

2.4 Форми навчання з кожної програми встановлюються установами, в яких здійснюватиметься підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, в залежності від складності, мети та змісту навчальної програми, з урахуванням потреб Університету на підставі укладеного з ним договору.

2.5 Організація та координація підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників університету здійснюється керівниками структурних підрозділів та контролюється відділом моніторингу якості освіти УНУС.

2.6 Відділ моніторингу якості освіти:

- розробляє план підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету на календарний рік, який затверджується ректором, план формується шляхом подання завідувачами кафедр до відділу моніторингу якості освіти планів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників окремої кафедри не пізніше 1 жовтня кожного року;

- веде облік та завчасно інформує керівників структурних підрозділів УНУС про терміни проходження підвищення кваліфікації, стажування та програми підвищення кваліфікації;

- оформляє та здійснює облік відповідних документів щодо підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників;

- узгоджує та здійснює інші організаційні заходи щодо підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників.

2.7 Науково-педагогічні працівники, які відповідно до плану-графіка проходять підвищення кваліфікації та стажування, подають до відділу кадрів не пізніше за 14 календарних днів до початку проходження підвищення кваліфікації, стажування:

- заяву на ім'я ректора з проханням надати дозвіл для проходження підвищення кваліфікації, стажування із зазначенням назви установи (віз: завідувача кафедри, декана факультету, проректора з науково-педагогічної роботи);

- витяг з протоколу засідання кафедри;

- індивідуальний план підвищення кваліфікації(стажування).

У випадку тимчасової непрацездатності або іншої об'єктивної причини (підтвердженої відповідним офіційним документом), які зумовлюють зміну плану-графіку підвищення кваліфікації або стажування, працівник звертається з узгодженою з керівником структурного підрозділу заявою на ім'я ректора університету щодо перенесення терміну підвищення кваліфікації або стажування.

2.8 Направлення на підвищення кваліфікації та стажування до установи здійснюється за наказом ректора УНУС відповідно до плану-графіка після укладення договору на підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників.

2.10 Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників в інших країнах здійснюється за рішенням вченої ради відповідно до законодавства України та на підставі міжнародних договорів.

2.11 При зміні умов підвищення кваліфікації або стажування науково-педагогічний працівник письмово повідомляє про такі зміни керівника установи, в якій здійснюється навчання. Такі обставини можуть бути підставою для зміни місця підвищення кваліфікації або стажування.

III. Зміст підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників

3.1 Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється за навчальними планами та програмами.

3.1.1 Навчання за програмами короткострокового підвищення кваліфікації та постійно діючих семінарів, семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тренінгів, тренінгів, круглих столів тощо передбачає комплексне вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, зокрема педагогічних, нових актів законодавства, кращого вітчизняного та зарубіжного досвіду, підвищення рівня професійної культури тощо.

Програми семінарів-тренінгів та тренінгів спрямовані на формування і вдосконалення компетенцій і компетентностей щодо розвитку професійних особистісних здібностей (організаторських, творчих, лідерських, комунікативних тощо), підвищення ефективності професійної діяльності в галузі освіти.

3.1.2 Навчання за програмою довгострокового підвищення кваліфікації спрямовується на оволодіння, оновлення та поглиблення науково-педагогічними працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових, економічних та управлінських компетенцій і компетентностей, у тому числі і вивчення

кращого вітчизняного та зарубіжного досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх безпосередніх обов'язків, розширенню зони їх компетенції тощо.

Підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою для укладання трудового договору(контракту) з науково-педагогічним працівником. Ця вимога не розповсюджується на науково-педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після:

- закінчення вищого навчального закладу;
- здобуття вищої освіти на основі раніше здобутої вищої освіти за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем за іншою спеціальністю (інша вища освіта);
- навчання за спеціалізацією;
- закінчення аспірантури або докторантури.

3.1.3 Стажування здійснюється з метою формування і закріплення на практиці професійних компетенцій і компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, щодо виконання завдань і обов'язків на займаній посаді або посаді вищого рівня, засвоєння кращого вітчизняного та зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому якісному рівні в межах певної спеціальності.

3.2 Зміст навчальних планів та програм підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників формується з урахуванням галузевої специфіки та специфіки освітньо-кваліфікаційних рівнів фахівців і визначається:

- вимогами суспільства щодо забезпечення вищих навчальних закладів висококваліфікованими фахівцями;
- сучасними вимогами щодо засобів, форм і методів професійної діяльності науково-педагогічних працівників;
- державними та галузевими стандартами вищої освіти;
- досягненнями у напрямках соціальної, психологічної, управлінської,
- економічної, правової, технологічної підготовки тощо.

Навчання забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичною спрямованістю у вирішенні конкретних завдань і проблем розвитку УНУС.

3.3 Навчальні плани та програми короткострокового підвищення кваліфікації, інших форм підвищення кваліфікації розробляються та затверджуються установами, в яких здійснюватиметься таке навчання. У разі організації навчання на договірних умовах навчальні плани та програми також погоджуються із УНУС.

3.4 Навчальні плани та програми довгострокового підвищення кваліфікації розробляються та в установленому порядку затверджуються установами. Навчальний план довгострокового підвищення кваліфікації передбачає аудиторні заняття, самостійну навчальну роботу слухачів (виконання індивідуальних завдань, випускної роботи тощо) та захист випускної роботи.

3.5 Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників в установах здійснюється за індивідуальним планом, що затверджується ректором УНУС.

3.6 Навчальними планами та програмами визначаються форми

підсумкового контролю знань за результатами підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників.

3.7 В основу підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників покладаються інноваційні освітні технології, що формують мотивоване ставлення науково-педагогічних працівників до вивчення теоретичних знань, ознайомлення з передовим досвідом як засобу вирішення практичних завдань.

IV. Тривалість та періодичність підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників

4.1 Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників може здійснюватись протягом навчального року.

4.2 Тривалість навчання при підвищенні кваліфікації та стажуванні науково-педагогічних працівників визначається відповідно до навчальних планів та програм обсягом навчального часу (в академічних годинах, національних кредитах та кредитах ECTS) і встановлюється установами, в яких здійснюватиметься навчання, відповідно до законодавства України за погодженням із УНУС в залежності від організації та форми навчання.

Періодичність короткострокового підвищення кваліфікації встановлюється УНУС залежно від виробничої потреби.

4.2.1 У разі невідповідності науково-педагогічної кваліфікації викладача, його наукове стажування чи підвищення кваліфікації з відповідної дисципліни має проводитись тривалістю не менше 6 місяців.

4.2.2 Тривалість довгострокового підвищення кваліфікації (два і більше тижнів) за обсягом годин навчальної програми складає не менше 90 академічних годин.

Періодичність довгострокового підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників установлюється УНУС залежно від потреби, але не рідше одного разу на п'ять років.

4.2.3 Тривалість стажування науково-педагогічних працівників визначається УНУС з урахуванням обсягу годин програми навчання, його мети та завдання за погодженням з керівником установи, в якій здійснюватиметься стажування.

V. Результати підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників

5.1 Завершеність підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників засвідчується відповідним документом.

5.2 Науково-педагогічні працівники, які пройшли підвищення кваліфікації або стажування складають звіт, у якому зазначаються відомості про виконання всіх розділів навчальної програми довгострокового підвищення кваліфікації та

стажування, і пропозиції щодо впровадження результатів навчання. Звіт про проходження довгострокового підвищення кваліфікації або стажування підписує науково-педагогічний працівник.

5.3 Упродовж двох тижнів після завершення підвищення кваліфікації або стажування науково-педагогічний працівник подає до відділу кадрів УНУС копію відповідного документа, отриманого за результатами навчання, звіт про походження підвищення кваліфікації або стажування. Відповідальність за своєчасне подання документа про проходження підвищення кваліфікації або стажування до відділу кадрів УНУС покладається на науково-педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації або стажування та завідувача кафедри, на якій працює науково-педагогічний працівник.

5.4 Копії звітних документів про проходження підвищення кваліфікації та стажування зберігаються на кафедрах та у відділі кадрів в особовій справі науково-педагогічного працівника і використовуються для формування звіту про роботу за результатами календарного року.